

FOCH-Y-FUM

SETMANARI BILINGÜE INIMICH DE SES PENES Y AMCH D'ES BON HUMÓ

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Provincias un mes. 0'25 Ptas.
 Estranjé un añy 6'00 "
 Número corrent 5 cénts.
 No retornám ets originals.

Directó, Administradó y Propietari
ES MASCLERÓS

Direcció y Redacció: Arabí 6—pral.
 Buzón: Kiosco de Gabriel Lirola.—Borne
 Ses suscripcions se paguen per adelantat.

BISBAL INDULTADO

Grande fue la sorpresa y mayor la alegría del pueblo palmesano el martes último, al conocer las apremiantes y acertadas gestiones de los señores Pou, Villalonga y Martí, referente al indulto del compañero Bisbal, concedido por D. Pedro M. Estrañy.

Por satisfecho puede considerarse Lorenzo Bisbal, viendo que de un burgués cerebro nublado y tempestuoso, haya brotado un rayo de sol, cosa extraña, pues que á menudo se vé que la tormenta se desencadena sin piedad sobre el débil y puesto que el citado compañero estaba ya bajo el dominio de la tempestad, no era inverosímil que esta no se hartara hasta ahogarlo, ó bien hasta que llegara la primavera, la libertad, el fin de condena.

¡Que somos los hombres! Los unos dominados por los otros, sacrificamos nuestros bienes y nuestras vidas para hacer purgar al prójimo el mal de su libre pensar; los otros consentimos estar desterrados de nuestro suelo, antes que doblegar la cabeza ante nuestro ofendido. Injuriado é injuriador; he aquí los dos Polos, y la diferencia que va de uno á otro según su clase social.

Fué injuriado el propietario fabricante de calzado Sr. Estrañy, por el oficial zapatero Lorenzo Bisbal. ¿Que hizo el propietario? Denunciar al proletario, seguro de que iba á salirse con la suya, puesto que: *«Qui te dobbés vóla y qui no hen te redola.»*

Injurióle (si aquello fué injuriar) el compañero Bisbal, pero, ¿sería para desacreditar la persona del Sr. Estrañy ó para defender el derecho á la vida de sus compañeros? Imposible es lo primero puesto que pocos momentos son los que puede un obrero dedicar al *sport* de difamación, y, si posible lo segundo pues que no cabe la menor duda de que Bisbal ha demostrado en muchas ocasiones, ser el apostol, el abnegado, el mártir de la clase necesitada que es la suya.

Ausentado de nosotros el desterrado, ha hecho que en nuestro interior naciera un rencor, un odio implacable contra el autor, contra el causante de su destierro. ¿Y morirá esta ira por haberle indultado el *bondadoso* señor? ¡Quien sabe! Quizá si el perdón hubiera nacido de la conciencia del Sr. Estrañy, movido á impulsos de un rasgo humanitario suyo propio y sin participación ajena, de la clase obrera se hubiera escapado una mirada de agradecimiento y de los corazones, unánime palpitación re-

conociendo los buenos sentimientos del que fué.....

¿Y unicamente queria el señor Estrañy, que fueran á lamerle las plantas para conceder la libertad de un hombre querido y admirado de la masa obrera? ¿Será infalible dicho señor para poder decir en voz alta y sin sonrojarse: —Yo á nadie tengo ofendido?

La lucha de clases es perpétua, y por cuyo motivo, jamás iran cogidos del brazo patronos y obreros, porque la sonrisa del patrono es y será siempre, *el beso de Judas.*

Reciba la bienvenida mi amigo y compañero Lorenzo Bisbal.

J. M. R.

Futurs concejals de Palma

Ja tenim es concejals presentats per l'añy qui vé y com no sonen molt bé, es qui no te fuy es fals.

Jo crech que serán igualls que es que havém tenguts fins are y si d'Alcalde sa vara algún d'aquets *póllos* logra será pitjó que una segra amb ses intensions de frare.

A n'es districte primé
 D. Aleix Corbella hey vá conservadó, y adrogué, que's bó per embalsamá,
 D. Toni Oliver y Roca amich d'en Maura y maurista y també á sa porta toca
 Toni Pol regionalista,
 D. Geroni Massanei periodista caparrut que amb que sia *massa net* s'altre pich fou *massa brut*.

A n'es segon, l'han d'empéna
 D. Juan Alemañy y Alsina sabaté de barratina,
 D. Juan Bautista Font Peña catolich de rassa fina,
 D. Juan Trián reformista y D. Bernat Obrador disident y *piruelista* que amb *chistes* es un *primor*.

Van p'es dicitricte terce
 D. Pedro Valls y Pomar conservadó y fariné homo que es sap *conservar*,
 D. Bartomeu Barceló

l liberal p'es flassadés y D. Bartomeu Llabrés reformista de *pistó*.

A n'es quart han d'anarí, Tomás Muntaner maurista seguintló D. Lluís Martí Ximenis, regionalista, Francesch Rosselló Caimari conservadó amb conversera, D. Juan Rosselló Cervera mes lliberal que un canari.

A n'es quint, Toméu Fons Jofre de Villegas molt maurista, en Guiem Vicens socialista que es misto encen per sa sófye y D. Jaume Font Monteros qui es metje molt lliberal que lo mateix dona *sueros* que actua de concejal,

A n'es sext va un reformista que es D. Miquel Castañer, acompañantló un carlista *aprovechado á mi ver*, que es Toni Alfredo Llompert americá concejal, y amb coló de lliberal Rafel Alorda hey pren part.

A n'es septim n'hi van dos Juan Llabrés, Mateu Cahellas politichs conservadós que prometen fe obres belles y per ballá la *mirlonga* D. Toni Rosselló hey va lliberal; qui guañará será es gran republicá D. Francisco Villalonga.

De lliberal va á s'octau Pedro Martínez Rosich, Miquel Salom Nicolau conservadó, y aquest pich posará *fin* á sa llista que es como debe de ser D. Bartomeu Castañer que es politich reformista.

**

Fins la setmana qui ve que sabré d'es concejals quins son es que el s'ha nat bé, quins quedan á n'es carré y quins son es bons, ó es mals. A última hora es retiren un parey d'es presentats. Son com ses saupes, sa jiren. ¡Que heu son de mal educats!

ES MASCLERÓS

D'INCA

REPICADA BORBÓNICA

¿Que tal?

No vos deya amats lectós disapte passat, que sa *abitud* adoptada per primates polítichs Mavristes, Conservados y Lliberals; ¡entengadmos! Lliberals *los del bloque* no escusarian sa lúxa; ido si seño; comensaren per sedí puestos y deixá ses minorías per los disidents y es de sa independensi y hasta aixó no bastá.

Un grupo que desidíadament acordá acudí á ses urnes presentand candidats per tots es districtes y en tot caracte independent, diumenja dia 4 com tenia promes va presentá per sa proclamació á aspirants á concejals 7 seños ciutadans Inqueros.

¡Sa meua profecia cumplida queda!

Aquests bons seños, tenen es proposit cas de asser elegids pes cos electoral, acudí á ses sesións que celebri es nostro Ajuntament y obrá á consiensi propi; res de ventilá alla dalt asuntos de enemistats personals que pugui tení un ó altre S.^o Concejal per *tipo* que siga. A nes Consistori (si es cas arriba) anirán amb so únich fi de colaborá amb tot lo que per sa ciutat Inquera creguen de utilidad, com tambe á oposarsé prosperí tot lo que creguen detestable.

¿Vos agrada s'oferiment?

Aquests seños, no disponen de credencials per complaura peñisóns de empleos, no sa comprometen á fervos cap fíy Canonge ni llevá multas, millfars, lo que si asseguren, que estan tocats de pits y molt menos hey van llogads.

¿QUE BUFAS?

¡Ala Inqueros! Cada cual, es cada cual, triau aquesta vegada que ocasió teníu, y cas de durmosné un casco, noltros níngú mes, serém es responsables.

Triem tots, y que tanguem asert.

Manau feinas á vuestro consiudadá Inquero:

(antes) ES BARBÓ (avuy) XISPA DE FOCH

NOTA.—«La Veu d'Inca» y los seus fan mutis y res diuan de sa meua COTXERIA; amollauvós de sa cottle y cantau cia.

BOLLIDA D'ARTA

Aquesta setmana amb sos canvis de Govern, tot han estat acubons, atachs de nirvis y hasta á algún i han hagut de sangrá. Ja no val amb sa comandera conservadora y veven que tantols no teneñ per hont agafá. Es ben hora que vos desanganeu y no aneu tant preocupats, perquè si vos tornen doná una betcollada com s'altre vegada, heureu de demaná llimosna gubernativa ó sinó no vos valdrá *Sant Pera*, ni D. *Pera* ni es célebre D. *Pera* ni es consorte *Pera*, ni per mes *Peres* que poseu á sa afiliació conservadora.

A tots mos agrada un poch es comandá y no creguen que es buñols sien tots per vóltros ó sinó, mos veurem obligats á saltá p'es finestró y vos ferém *casa santa*.

Demá á tots mos toca tirá sa papeleta á dins s'olla electoral perquè surtin es nous concejal y no creguen que no n'hi puguin tirá moltes á dedins, que s'hen presentan 14 y domes n'han de surti 8.

¡Mirau que n'hi de comandera!

Ja darem conta d'es triufants que es seguí que n'hi heurá.

Ventedorades de Lluchmajó

Dins pochos dias se celebrará una comedia parodiant «*Carlos II El hechizado.*»

Es papés sa repartirán de sa manera siguiente:

Carlos: D. *Pedro Matara*.—El Bicharraco: D. *Juan el americano*.—Froilán: D. *Bernardo Pasitas*.—Inés: D. *Caja Municipal*.—Matamoscas: Sr. *García*.—Es qui ha de doná encems á Carlos: *Toni Ripoll*.—Un Truán: *En Dents d'or*.—Florencio: *Contesti ó Parets*.—Un imbecil: *En Juan de ses xisternes majós*.—Un Gaucho: *En Tonete*.—Soldats, pahisans y coro (sense veu ni vot) general.

Figurauvós estimats electós, vuy di lectós

de Lluchmajó en sa debilidad de *Carlos*, sa desfachatez d'en *Froilán*, s'idiotés de *El Americano*, sa frescura d'en *Matamoscas*, sa truaneria d'en *Dents d'or*, s'imbecilidad de D. *Juan* sa gauchería den *Tonete*, ets encems d'en *Ripoll* apesá de sa forsa de voluntad d'en *Contesti* ó en *Parets*, D. *Caja municipal* ha de quedá deshonrada y desgraciade *in eiernam*.

¡Lluchmajorés concients!! Diumenje dia 11 no voteu es trampistes, bugaderos, gallistes, etc. etc.

Si axí vos estich cridant es perque axó es s'únich medi per avitá sa trajedi que are ja están ensayant.

ES VENTADO LLUCHMAJORE

FOCH VERMEY

Ja esta fet es desberat electoral permes per s'article 29 de sa Lley.

No heyá mes llum, mes claró, mes inteligencia, ni mes homonía dins es poble alaroné, pue sa persona de mestre *Andreu Solé*.

Tot cuant vol alcansa, á devant es seu mando, obeyeix y calla desde s'Alcalde á n'en *Xesch* es famaté.

Mestre *Andreu Solé* és es Jefe d'es partit lliberal, l'amo d'es mauristes y es fantasma d'es conservados.

A dins ses fraccións maurista y conservadora, heyá bastants d'homos intelectuals que sa consideren y son mes capassos de dirijí s'administració d'es poble, però; ¿que volem d'aquests cuant senten sa veu de *Mestre Andren*? O s'acovarden, ó sa consonen, ó es una mentida sa seva carrera y homonía. Aquests homos que pareixen de molt de valor intelectual, comercial é indntrial, avuy devant sa cuestió política, ni fan ombre ni valen res.

Ets obrés que eren es que sa volien oposá á que sa fes ús de s'article 29, també han desistit, no per compromís ni per res que los hajén dat per devall cama (com ni ha que es creuen,) sinó que han resol't no aná á sa *lucha*, per hoy y despreci jeneral, y encare que los feren ofertes (no dich de que,) les despreciaren.

Noltros qui també hem estats despreciats, les desitjam á tots ets alejits, un bon acert y molts anys de vida desitjant també que no es poguessen riure d'es seu pas p'es Consistori sinó que sa seua fuya fos notable á s'Histori.

Alaró-Novembre d'anguany.

EN BROMA

ESCAUFADA D'INCA

Tornamhi amb en JORDI.

Dijous no tengue sessió es nostro Ajuntament; y degut á n'aixó, no va esser posible que tots los Inqueros qui en sa corresponent impasienci esperavem veure com acabaré sa liquidació per impuesto de utilidades, vessen colmads sos desitjos: pues dijous, era es dia senyalat per tractá asunto de tantá trassendensi.

Probablement sa festividad del dia va esser causant de lo subseid; pero no desmayeu Inqueros tot va per bon cami, dijous, si Deu vol y es Batle, sabrem es resultat de sas gestións fetes per sa comisió qui entrevistarsé devía en D. *Domingo Alsina* donant de sas 50.000 pesetas que setmanas antes vos veng pariant, com també sabrém quins son es Concejals que se pugan aver inteseads en sa liquidasió pendent de aprovació.

Com vos aconsayava, seguesch pensant; no desmayeu y seguiu asistint á ses sesións que de feró així segurissim estich que enlloch de perdra es temps, es nostros concejals se preocuparán molt mes de sa administració d'es nostros y seus interessos que tractá asuntos particulá per mes ó menos anemistats que tenga el ZAR d'INCA amb so BARBÓ ó cualsevol altre Ciudadá Inquero.

Ara vots son triufos; tots es prohombres polítichs negres y blancs van d'el bras amb so fi de combatre un grupo de *Civichs* que á derrera hora acudeixan á fe ós d'es sufragi.

JORDI DE SON CATIU

BICICLETAS AUTÓGENAS BIBILONI

Carreró fet tot seguit es **Can Toni Bibiloni**. No heyá bocina que soni que d'ell no s'haje servit, á Palma s'ha distingit entre una y altre victoria d'es campeóns es la gloria y del sport d'es pedal es s'ingeniós industrial es qui te millor historia.

ESTELLCONS

De Tenorios

A n'es «*Lirich*» sa va fé sufrint ses mil inclemenciés y de lo be que heu trague es *Tenorio* forasté. It tiraren subsistencies.

A n'es «*Balear*» bon recapte y es *Tenorio* desgraciát que pelat es de caracte, perdé es pel á n'es cuart acte quedantsé ben afeitat.

A n'es «*Victoria*» es lográ fersé un *Tenorio* de vasa però es tir li va fallá y es *Comendador* matá atravesantló amb s'espasa.

D'Esperlas

Dímecres á vespre feren á demnt *Cas Forneret* un mitin Maurista ahont varen dirijí sa paraule varios seños d'es mes importants y capassos d'es poble. Alla demunt tot va essé pau, níngú tenia res que di, pareixia qua tots eren d'es mateix pel, però cuant se va havé acabat, va essé lo milló perque varios individuos d'es partit contrari, comensaren á treurersé ses breguetes tractantsé de femetés y de altres coses consembliants en que demostraren tota sa seva gráci encara que cap d'ells en tengui. Si seguiu fentho així voltros d'es partit lliberal, lo milló que poreu fe es posa es cap devall sa ciosca com sas tortugas y deixá passá es mal temps y si seguiu fentho així amb aquesta propaganda me pareix que la setmana qui vé vos podrem cantá s'ufici de *requiem* ó sien es funerals.

De Santañy

No se á Palma com vos trobau de dobbés fets. lo que's per Santañy van molt escasos y en voure pesseta son vint y cinch que li corren derrera, no per voura ahont va, sinó per voura si le agafarán; bono voltros palmesanos no correu perque teniu molts d'articles, noltros are no mes tanim s'article 29 y si en *Melquiades* ó en *Cambó* venien y duyen material bo, ja puja-riem á n'es 30 ó n'es 40-que noltros no mos ve á den articles si no son de primera *necesidad*, y es Códich no ei *necesitam* per res.

No pot essé enviavros es missal d'es cami de *Cale-Figuera burdissot negre*, perque no ha plogut y no han tapat cap bassal, vos poreu di que tots es mes lliberals s'han presentat á fe se *sevina*, *inclusive* part d'any 18, y altres que ja fa anys que no l'han fera (sense assé bombés.) no se cert si son tabernés ó pastós, es facil que es *mayoral* heu sápigüe si apante ses vegades de que li envian á *casena*.

Si ve en *Melquiades* ó en *Cambó* ja se destapará tot.

Deu heu fassés y menjaríem datills.

D'Alaró

Va p'en *Jaume Rotjer*.

Desconeguent sa teva firma per s'asunto que vaij tractá, m'has agraviat molt *Jaume* diguentme *massón de vobata bruta*. Som un amich y ja may m'he proposat fermé dueño d'es teus negocis. Essent un jove espabilat y amb ses lletres que tens, es estrany que péguis aquestes becades y sápigas estimat, que jo tench permis d'es dueño y autorizació per aquesta cosa. Procura un'altre vegada abans de dirme si *dich es papés buñols*, sebre per net ets asuntos y cuant vulguis aclarí aquest, estich á ses tevas ordes. Tocarás amb ses mans es *nin de grins* y si vaij *calsat per aigo*, crech no bañarmé. Lo que tu les te posares firades de peu y si no heu creus, *cara á cara se ven los hombres*, preu aquest *dicho* d'es teu amich: «*Cuant no loquin a ca-teva, no preguntis may qui es.*»

Salvador Amorós

Alaronerada de Alaró

—¿Que no estás enterat de sa fumassa d'es casino de Can Mateu?

—¿Que sa calava foch?

—No hombre. Sa Sociedad Obrera d'Alaró avuy dematí ha tengut sessió donant conte que no s'havía presentat candidat obré per ses eleccions, fundantse amb acertades y prudentes rahóns. Demaná sa paraula es s'abaté Cap Gros y amb sos mostatxos arreveixinats, protestá de sa Sociedad y acabá diguent que s'havía venuda callant es preu. Com pots comprendre, axó ha caigut molt malament.

—Per la forsa, ja que en públich sa diu que es venut es ell á un cacique lliberal que mira á la torta qui amb ses seves tramoyes ha desbaratat es candidat Obré, á fi de no tení representació dins s'Ajuntament.

—Y segóns sa diu per la yila expulsarán de sa Sociedad aquets Cap Gros que abriga ideas tant baixes.

—Jo crech que de tot heu te, menos inteligencia.

—Al freir será el reñir.

—Al cambiar será el llorar.

De Binisalem

Sr. Directó d'es Foch y FUM.

Li agrairé fasi constá que va essé equivocació de imprenta ó copiado lo que li dich enmendí:

Paraule septima linea sis y línea once paraale cuarta: diu *mestre* avon ha de di *menes*..... *tral*, y sinó repassi es borrado y sa convencerá.

Gracies anticipades li envia es seu amich

ES JOVE ROS

Nota de sa Direcció: Efectivament es així com diu *Es Jove Ros* y queda salvada s'equivocació d'imprenta.

De San Llorens

¿Te racordes *Pep Peseta* ets abusos que resulten d'es teus contes de Recaudadó y Depositari de l'any 1915? Es segú que t'en recordes bé per molt que fasses s'oreye de consúl. Pues bé; es necessari que es poble sapi qui ets y lo que has fet.

¿No sabs que á n'es contes de dit any, donaves com á pagades 121'09 pts. per un lloch y 30'12 pe s'altre (llibraments n.º 77 y 98) y no presentáes es Recibí?

Avuy ja estan pagats aquests dos llibraments però, no de sa teua butxaca com perteneix, sinó pe sa Caixa Municipal (d'aquesta manera, s'Ajuntament heu ha pegat dos pichs ó sigui: un que tu to acredites á n'es teu conta, y s'altre que heu pagá es Desembre de l'any 1916) y per lo tant perteneix que reintegris á n'es municipi ses 121'09 pts. y ses 30'12 pesetas que les tens retan-gudes amb so teu podé indogudament. ¡Idó! paga poble.

També es just que es poble sapi que te donares á n'es mateixos contes, com á pagades, 240 pesetas (llibrament n.º 99), per utensilis d'un cuartelillo y es me-

teix interesat que firmá es llibrement va di que no hen via cobrada cap de peseta y que firmá perque l'hey interesares com amichs.

¿Que té pareix, *Pep Peseta*? De manera que 121'09 pesetas, 30'12 pts. pes'altre y 240 pes'altre, son en total 391'21 pesetas que tens que jiscán á sa Caixa Municipal, y per lo tant, per essé un homo, reintegrelés que no te perteneixen y al menos podrás dí que has rentat un poch de brutó (perque encara no es tot lo que guardes que no es teu y perque te convensis, un ultre día; publicaré un altre article y heu diré clá-)

Molt bon cap va tení qui ta va posá es nom de *Pep Peseta* perque, *por lo visto* heu ets be de la peseta.

Repetesch: Fins un altre día.

UN QUE SAP MES QUE TU

De Caimari

Contestació d'en Curt.

D'es Foch y FUM directó no sies alixanot, no peguis amb un garrot, amanassa amb un bastó. Ta vatj dí que me pegasses emperó no moltot fort que no hey hauria conhort si es primé cop ma matasses.

Cuant vengueres á Caimari qui hem vares trobá tant prim, no veres en R.....m ni era jens necessari, s' homo mes amich que tench dins es poble de Caimari y es mes prim que un diari, hasta va dí á un notari jo per mi es transparent y es qui á mi m'acompará á D. *Quijot de la Mancha*, pot serví de *Sancho Panza* qui sempre l'acompañá.

D. *Quijote de la Mancha* tenia pretensions y jo de buidá tassons de seca omplintme sa panxa; á jo molt m'agrada es such amb que sia aigordent seca molt mes que una joveneta á n'equi arribá no puch.

Alerta amb so contestá,
repare be s'advertencia
y si no heu vols fe, paciencia,
en Curt no et contestará.

De Sineu

Directó sabataretxo
que per les verjes sortites
que fent músicas no mires
si ellas ja han fet *escabetxo*
Jo ta suplich que un altre any
amb sos *lloros* no t'apleguis
sinó que es servell ta freguis
perque ets *tonto* y jo ta plañy.

De Son Servera

Tenim una *joven* anomenada M. B. que arriba á tal punt es seu orgullo que crech que á n'el Rey y tot heu trobaria poch doná un adios de *su perfumada*

boca. Es motiu de tant d'orgullo es posat per es meiteix poble que sa posá a dir que era sa mes guapa d'es poble y sa mes educada. ¿Trobau que no contestá á un adios es educació? Jo dich pués que no sap per hont hey van.

Com es natural que sentintse tant torera sa trobi per menos de tení relacions en cap jove d'es poble, le harán de aná á casá amb un anamita que es lo que sa mareix.

Feim á sebre á n'aquesta jove que si s'orgullo que du en sortí de pasetj no el deixe á dins sa carbonera en tornari no abreviarem es seu *hermoso nombre*.

Adios *belleza*, se despedeix un que te avise.

PERA NIAL

Nota.—La setmana qui vé, parlaré ne *Sa Sango-nerá*.

D'Andraitx

Disapte tenguerem á n'es «*Teatro Argentino*», sa Compañía de D. *Francesh Fuster*, sa que amb gran acert mos fe riure de bon de veres amb sos *chistes de Ley* que adornen sa parodia *Tenorio Mallorquí ó Hazañes d'en Vergueta y en Maga-Cantóns*.

Diumenje mos representaren D. *Juan Tenorio* y el verem com no el viem vist may ja que es conjunt de dita compañia no pot essé milló.

S'hospedaren á sa *Fonda Balear*

y segóns tots ells, trobaren
que era es menja de primera
ja que satisfets quedaren
de ses mans de sa cuinera.

Segóns diuen ets andritxols, que prest los tornarém veure representant es *Tenorio Mallorquí* ja que quedaren amb ganes de tornarli veure.

D. *Matias Enseñat*
de que es fasse es cuidar
y están segús que veurá
es seu teatro estibat.

De Binisalem

Un d'es mestres de Binisalem que sa considera aludit en los escrits publicats en los números 33, 34 y 37 d'aquest mateix Setmanari. desitjos de coneixa be s'autó ó firmant dels mateixos, baix el pseudonim de "Es Jove Ros", amb só proposit de premiarli tant bellas y finas composicions, desitje que á n'es número próxim li doni á coneixe es seu propi nom y llinatjes (¡hay, quin mal de ventre!) en so fi de regalarli un pape brut per embolicá *sanet, magnesi, carbonal* y altres mil herbes y potingos.

Feishó pues així, desenat Jove Ros, y demostrareu no esse tant covart com es vostro señó, y, además vos quedará agrait en

FELIP COMPAÑY

Bartomeu Gay : PINTO

¡Pajesos y ciudatans
no el deixeu may amb descuit
ja que te ell bones mans
y de elients ne té bastants!

Piassa Sant Antoni 8

DARDER HERMANOS

Es sa casa que surteix
ses millós motocicletes
y amb cuestió de biccicletes
bon material ofereix
y es cicliste consegueix
amb ses máquines citades,
fe marches atropellades
descansant y molt aple
y lo mes casual es que
may les veuen espeñades.

Sa Direcció de Foch y FUM,
encuadernará gratis s'important fo-
lletí de: *Un Viatje á s'Argentina*,
á tots es lectors que l'entregarán
complet y retayát, cuant s'haje
acabat de publicá.

UN VIATJE A S' ARGENTINA

— 156 —

de brou de gallina grassa
que pagan amb bons dobbés.
Ja no canten, ja no ballen,
de viatjá n'están cansats
y d'el tot debilitats
no riuen, no xerren..... callen.
¡Quinse dies de viatje
y encare no han arribat!
Creu, que es mes agoserat
vejenthó, perd es coratje.
Uns juren may mes torná
á passá es camí tant cruel
que los fa treura sa fel
p'es *bassiot* atravessá.
Altres estan suspirant
tocá prest á cualca port
per poré pendre conhort
y alivi estan desitjant.
Y axi pensant, passa es día,
menjant poch y riguent menos
añorant aquells terrenos
que *Sa Roqueta* tenia.
Com sa caló es abundant

— 155 —

y estich demostrant peresa
no volguent fé cap promesa
meresch quedarí aquest pich,
Fran.—¿Y vares implorá á Deu?
Llor.—No; jo no vatj implorá
peró de tant de *canviá*
creya treurém hasta es lleu.
Es es di, me vatj fe pó
vejient tothóm que resave
y lo mal fet que hem trobava
d'es cos á les hores jo.
Fran.—Espliquet ¿Que vares fe?
Llor.—Heu vatj fe axi Francineta:
«¡Maria Santissimeta!
¡Salvaumós prest si convé!
¡Jo vos promet que aniré
en arribá á terra esterna.....
á sa primera taverna
y de rom m'engataré!»
Fran.—Animal mes que animal.
Llor.—Pues has de creura y pensá
que es temporal sa calmá.
Fran.—Ets un heretje infernal.

De Capdepera

Per «Can Paya» s'han tirats á n'es vici de fe balls de saja cualsevol día de sa setmana y allá dins no heya cap ni sentené.

Uns cuants joves educats y esterns, desgraciadament passaren per allá devant, los invitaren y acceptaren. Sorpresos quedaren quant entraren y veren totes ses famelles que feyan senayes, però á n'es poch rato sentiren un violí y una guitarra que marcaven un vals. (Comprengueren que ses balladores sols feyen feina ets intermedis.)

Un d'ets invitats, per ensaborí es vals ja n'ha abraonada una y surt á n'es rotlo y derrera aquest un altre y en Pruna veient que li robaven es *piñol*, (1) exclamá dirijintse á s'invitat: — ¡Aquí domés poren ballá tres pareyes y som jo es que duch es co.... lsons.

S'invitat mirá de cap á peus es pinxo, y el desprecia per no pegarli una gragada, cosa que aplaudiren es mateixos d'es poble. ¡Que es de ve! Allá hont no n'hi ha, que no n'hi serquin.

Tant na *Llevetes*, na *Fava*,
en *Juanito* y en *Mateta*,
un y altre s'admirava
que en *Pruna* amb lo que xarrava
fos un porssell de gaveta.

(1) (Ja sabeu que es *piñol* es es có de sa *pruna*.)

De Santa Maria

De s'estellicó voldria que arribás espiretjant á ses barbes d'un bergant que viu á Santa Maria. Es bergant festetjádó no te vergoña á sa cara perque festetja sa mare de s'atlota. ¡Quin traidó! Sa jove te una alegría que es d'un gust molt extremat vent que de s'enamorat li rom sa neutralidad sa veyota cada día. Sa sogra es esportellada mes lletje que un rave tort. ¡Axo si que es una sort veyta y feya fe *escarada*.

Au, per aquesta vegada bastará s'estellicó, s'altre satmana *Tonió* será una *estella* gruixada.

D'Artá

P'es carré d'es Pontarró viu sa *bella* Catalina coll curt, cames de formiga, brassos d'infentó, cap gros, nas xato, mostaxuda, *gravada*, barra de cinch centimetres d'ample, llengo baldufenca y en total: Una cotorra.

Aquesta cara de pa perque li vatj pegá una uyada va tota escandalizada diguent que l'he demanada perque le vuy festetja y jo mes m'estim está á n'es presili tancat que no tení á n'es costat aquesta cara de cá que tothom deixa assaciat y es un *chromo* mal forjat que sols no val ni es mirá.

Conquistador 16: Palma

Es per demés que serqueu
ja que á dins *Ses Balears*
molt s'engana es qui no heu creu.
Cap constructó trobareu
com en Nadal per *billars*.

De sa Pobla

Cuatro requiebros de piñol vermey.
¡Atlotes guerroneres! ¡Insultadores y altres herbes!
¡Per voltros va que quant passau m'insultau! Vos fatj á sebre que encare ténch humó per escriure y estich dispost á cremarvos es vostros secrets á demunt es Foch y FUM, per purificá ses vostres animetes y es vostros cos. No sería mal que vos passasseu reviste de pipelles cada setmana perque no embrutasseu lo que está net.

Per tu va atlota gran y jove y qer sa teua compañera. Heu de sebre que no me conform amb ses herboses que fan oló de *algo*. ¡Ay *Alienó Bet!* ¡Ay *Tonina Sopa!* ¡Que es fadrins d'aquest poble s'hen riguen de voltros!

Fins disapte qui vé y si sou bonetlotes, hen pessá per s'Hostal Nou. entrauhi y demanau lo que volgueu que jo ja aniré á heure si deixau pagat per mí.

Es Detective

B. L. M.

El mos ha enviat *D. Domingo Torrens Roca*, President de s'important sociedad «*Asistencia Palmesana*» convidantimós á sas lluidas *veladas* que fins á fi d'añy celebrarán tots es diumenjes.

Escusám es di, que sa veurán frecuentades de bell *sexo debil* y que compondrán es programa números escuchits, ja que heu sap tothóm de temps enrera.

Agrahim s'atenció y pot maná feines.

De Solle diuen

¡Deu mos guard d'essé presos per sa *Cuadrilla d'en Masset* ó sien cinch ó sis brodedores d'es Talle de sa Viña!

Aquestes orgullosos y mal educadas, la setmana passada á L'Horta trobaren una dona veyta qui venia de *Can Fumat*; l'insultaren, la malfamaren y li tragueren sa llengo, que per esse una dona de bé ferli totes aquestes grosseries. es de *kabileñas*.

Suplich á sa seua Profesora que procuri indagá quines eren, y que les desconti setse décimes de sa setmana y que les compri una Urbanidad.

De pes ruedos de Montesion

Poca hen te Madó *Rosa* (a) s'Arissó ó per lo menos heu demostra s'infernall llengo que pren homitat dins sa seua mala boca.

Si no tracta de callá sabém lo que hem de fé per posarli freno.

Li heurem de posá un morral
si no tracta de callá
sinó á sa llengo infernal
prest l'hey haurem de tayá.

Couplets de FOCH y FUM

Cor de jeneta

Música de «Mala entraña» (Serranillo)

Pera.—Tu ja saps que tens enrera gran pandero
ma donaves cualca duro de ses sobres
peró avuy guañes dobbes amb mes salero.
y á n'es *Monte Pio* dus tot lo que cobres.

Bet.—Axo heu fatj perque es temps de Guerra
Europea

y fá be qui arreconá dobbés recordí
perque pens que cualca día seré veyta
y no vuy aná á la Misericordi.

Pera.—Ves fent *veta*, ves fent *veta*
tu tens es cor de jeneta.

Bet.—Se que ets un *llo* d'es mes ganduls
m'hen rich d'es teus bramuls.

I I

Pera.—Cualca día vendrás á fermé la bona
si per chamba *D. Benito* et desprecia,
plorarás volguent essé sa meua dona
peró jo te diré arr.*ix mala conia*.

Bet.—El per are s'automovil no me falta
y hem passetj per dins Ciutat ben empolvada,
Pera.—Si te pech un cop de puñy t'infl una galta
fa dos mesos que eres una criada.

Ves fent *veta*, ves fent *veta*
tu tens es cor de jeneta.

Bet.—Se que ets un *llo* d'es mes ganduls
m'hen rich d'es teus bramuls.

ES MASCLE ROS

Couplet per la setmana qui vé: ¡POBRES
FADRINES! música de «Torna Sorrento».

Teatro Balear

Dia 17 d'aquest mes
ALBA TIBERIO debuta
que es s'artista sens disputa
que conquista mes progrés,

Vist y versificat per «Es Mascle Ros»

— 154 —

Llor.—Si feya devés vuit hores
que ballavem dins es *charco*
sentint es croixits d'es barco
y estavem per ses afores.

Fran.—¿No va passá res de nou?

Llor.—Cap n'hagueren de tirá
per maretjat á la má
peró.... ¡n'hi havia de brou!

Fran.—¿Pero amb be hen vareu sorti?

Llor.—Está clá, no mos negarem
peró tots mos asustarem
quant verem tant mal camí.

Fran.—Quant un homo heu pot contá...

Llor.—Señal que no ha tornat mut.

Frau.—Calla y no sies doyt.

Es señal que no hey quedá

Llor.—Vatj passá un día 18

que no to pots calculá

y m'hen vatj aná á colgá

amb so gavatj d'el tot buit.

Fran.—¿Y en s'anit no et despertares?

Llor.—Me vatj cansá de gratá,
sa pigota s'inflamá.

— 155 —

Fran.—¿Perque no la t'esborreres?

Llor.—Quant hey pens encara hem cou:

Fran.—No sies tan espantós.

Llor.—Quant varem despertarmós
mos trobam día 19.

Sa caló fort va augmentant

y suam tots com á jerres

mentres que á n'aquelles terres
mos hi anám acostant.

Balancetjansé camina

es barco majestuós,

cuidant de maretjarmós

tots es passatjés Francina.

Vehim un barquet á lo lluny

que á la vela fa bordades

el cual va pegant orsades

mentres que la ma fort gruñy.

Veus tuthóm que menja poch,

maretjátés á carretades,

famelletes descuidades

cara trista y cutis groch.

Fan la bona á n'es cuinés
perque les don una tassa

Foch colgat

ENDEVINAYA

Noltros som dues jermanes
que rossegades vivim
y quant de passetj sortim
casi may estam plegades.

BUIDA CERVELLS

QUIN EBREO SÓBRA

Compondre amb aquestes lletres sa firma
d'un colabradó y corresponsal d'es Foch y
FUM.

MASCLES Y FAMELLES

1.ª ¿Quina és sa famella d'un tró?

2.ª ¿Y sa d'un sol?

(Ses solucions la setmana qui ve)

Solucions d'es número passat

Endevinaya: Un homo mort.

Buida cervells:

EN VERDOLAGA (1)

Mascles y famelles: 1.ª Una píca.—

2.ª Una mona.

(1) (La setmana passada, s'impressó sa menja una
D y pahi una T perque enloch de di «VOLA RENE-
GAT», havia de di «VOLA RENE-
GAD». Heu feim á
sebre, perque es *Buida Cervells* ve malament.)